

STORTINGET

Innst. 51 S

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget
fra utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:231 S (2017–2018)

Innstilling fra utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Bjørnar Moxnes om en mangfoldig barnehagesektor der pengene går til barnas beste

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for opptrapping av offentlig og ideelt eierskap og drift, for å sikre at barnehagene drives av offentlige eller ideelle aktører.
2. Stortinget ber regjeringen innføre meldeplikt og forkjøpsrett for kommunen ved salg av barnehager, og fremme forslag til eventuelle nødvendige lovendringer for å innføre slik rett og plikt.
3. Stortinget ber regjeringen innføre, eller fremme nødvendige forslag for å innføre, et krav om at når en barnehage selges, så må ny eier søke om tilskudd på nytt.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Martin Henriksen, Nina Sandberg og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Kent Gudmundsen, Turid Kristensen, Marianne Synnes og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Fremskrittspartiet,

Stine Margrethe Knutsdatter Olsen og lederen Roy Steffensen, fra Senterpartiet, Marit Arnstad og Marit Knutsdatter Strand, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, fra Venstre, Guri Melby, og fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, viser til representantforslaget. Kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner har uttalt seg om forslaget i brev av 25. juni 2018. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen avholdt åpen høring i saken 11. oktober 2018.

Komiteen støtter forslagsstillerne i ønsket om å ha en mangfoldig barnehagesektor der pengene går til barnas beste. Det er et mål for komiteen at alle barn gis tilbud om gode og trygge barnehager.

Komiteen mener at offentlige tjenester finansiert av skattebetalerne skal gå til viktige velferdsgoder, og viser derfor til at barnehageloven har definert at offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna i barnehagen til gode, og at barnehagen kan ha et rimelig årsresultat.

Komiteen registrerer at forslagsstillerne tar til orde for en opptrappingsplan for å sikre en større andel offentlige og ideelle barnehager i Norge, innføring av meldeplikt og kommunal forkjøpsrett ved salg av barnehager samt krav om at ny eier må søke om tilskudd på nytt ved salg av barnehager.

Komiteen viser til at jevnt over er foreldre fornøyd med barnehagetilbudet i Norge, både i offentlige og private barnehager. Komiteen vil understreke at det er god kvalitet i norske barnehager, men det må sattes videre på best mulig kvalitet for barna gjennom blant annet god bemanning, flere barnehagelærere, nok

fagarbeidere og gode tilbud om kompetanseheving for barnehageansatte.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, mener private barnehager utgjør en viktig del av barnehagetilbudet i Norge, og at disse er en viktig del av det å kunne tilby en mangfoldig barnehagesektor også i fremtiden. Flertallet vil understreke at det er mange private barnehager som gir barna et tilbud av høy kvalitet, gir ansatte gode lønns- og arbeidsvilkår og ikke henter ut verdier i utbytte eller på andre måter.

Flertallet vil vise til at etablering av barnehager i privat eierskap og drift har spilt en stor rolle i arbeidet med å oppnå det tverrpolitiske målet om full barnehagedekning, og at forslagsstillerne selv viser til at 54 prosent av barnehagene er private barnehager.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at det nå pågår en helhetlig gjennomgang av regelverket og lønnsomheten i barnehagesektoren, og at dette arbeidet bør gjennomføres med en god utredning uten at Stortinget vedtar nye regler som direkte vil regulere sektoren og dermed endre forutsetningene for denne gjennomgangen.

Dette flertallet vil vise til at barnehagene i dag er en sentral del av hverdagen for nesten 300 000 barn. Dette flertallet mener det er viktig å legge til rette for at foreldre kan få velge hvilken barnehage barna deres skal gå i. Etter dette flertallets mening er det ikke eierform som avgjør om barna har det bra i barnehagen eller ikke, det er det innholdet og kvaliteten som gjør. Dette flertallet mener derfor at det er viktig å legge til rette for både kommunale, private og ideelle barnehager. Barn er forskjellige, og derfor er det bra at vi har mange ulike barnehagetilbud.

Dette flertallet vil påpeke at det i barnehageforliket i 2003 var et bredt politisk flertall som gikk inn for full barnehagedekning, og at denne utbyggingen ikke hadde vært mulig uten et samarbeid mellom offentlig og privat sektor. Dette flertallet vil også påpeke at det i selve forliket var enighet om at de private barnehagene måtte ha en sentral rolle.

Dette flertallet viser til at barnehageforliket resulterte i full barnehagedekning og et mangfold innen barnehagesektoren som har gitt foreldre større valgfrihet og skapt rom for barns utvikling og innovasjon i barnehagesektoren.

Dette flertallet mener vi må ha et regelverk for tilskudd og kontroll som sikrer gode og trygge barnehager, der barna får utvikle og utfolde seg. Dette flertallet vil påpeke at private barnehager må forholde seg til de samme kravene som offentlige barnehager.

Private barnehager har krav til bemanning, kompetanse og kvalitet på lik linje med kommunale barnehager.

Dette flertallet vil vise til resultatene fra tidenes største foreldreundersøkelse i norske barnehager, der over 100 000 foreldre deltok. Den viser at foreldre med barn i private barnehager er mer tilfreds med tilbudet barna får, enn foreldre med barn i kommunale barnehager. Foreldrene mener blant annet at de private barnehagene er best på lokaler, sikkerhet og personaltett- het.

Dette flertallet er opptatt av å ha et mangfold i barnehagetilbudet, slik at foreldre kan få velge det tilbudet som passer best for deres barn. Private barnehager bidrar med variasjon i pedagogisk opplegg, spesielle aktiviteter, tilknytning til organisasjoner eller trossamfunn, friluftsliv og annet. Dette flertallet vil understreke viktigheten av å sikre de private barnehagene gode og forutsigbare vilkår.

Dette flertallet viser til at det nå pågår en helhetlig gjennomgang av regelverket for private barnehager. Gjennomgangen omfatter blant annet økonomisk regelverk, tilsyn og vurdering av ulike krav for å sikre mangfold i sektoren og at offentlige tilskudd skal komme barna til gode. Når gjennomgangen er ferdig i løpet av 2019, har departementet varslet at de vil sende forslag til lovendringer på offentlig høring. Dette flertallet råder Stortinget til å avvente vedtak til den helhetlige gjennomgangen er avsluttet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti er særlig opptatt av vilkårene for ideelle barnehager og viser til at Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Sosialistisk Venstreparti i februar 2018 fikk flertall i Stortinget for et forslag om å utrede et lovmessig skille mellom ideelle og kommersielle aktører i barnehagesektoren samt om det ved et slikt skille vil være formålstjenlig med alternative organisasjonsformer for å drive ideelle barnehager. Et slikt lovmessig skille vil være en viktig forutsetning for å kunne styrke vilkårene for ideelle aktører, og disse medlemmer imøteser at regjeringen raskt følger opp Stortingets vedtak om lovmessig skille, og forventer at et slikt lovforslag legges fram senest høsten 2019.

Disse medlemmer er opptatt av at barn i barnehage skal få et best mulig tilbud, og mener det er viktig at pengene private barnehager mottar i foreldrebetaling og fra fellesskapets midler, brukes til barns beste. Om lag halvparten av barn i barnehage går i en privat barnehage, og stadig flere av disse går i en kommersielt drevet barnehage. Denne utviklingen understreker behovet for et tydelig regelverk for store gevinstuttak fra barnehagedrift eller ved kjøp og salg av barnehager.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at representanter fra Arbeiderpartiet i

behandlingen av representantforslag om profittfri barnehage (Dokument 8:18 (2017–2018), jf. Innst. 114 S (2017–2018)) og lovforslaget om innføring av bemanningsnorm (Prop. 67 L (2017–2018), jf. Innst. 319 L (2017–2018)) fremmet en rekke forslag for å begrense profitten i barnehagedrift og styrke offentlige og ideelle aktører i barnehagesektoren, som å sikre lønns- og arbeidsvilkår for alle ansatte, foreta en gjennomgang av finansieringssystemet, utrede en ny tilsynsordning og stramme inn lovverket for å hindre profittuttak.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram sak om innføring av meldeplikt og forkjøpsrett for kommunen ved salg av barnehager, inkludert en vurdering opp mot EØS-avtalens bestemmelser, og fremme forslag til eventuelle nødvendige lovendringer.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at innføringen av bemanningsnormen, ny informasjon om profitt og overskudd i private barnehager og situasjonen for de ideelle barnehagene er grunn til å gjennomgå finansieringssystemet for private barnehager på nytt. Et strengt og rettfærdig finansieringssystem er viktig for å sikre et system som legger til rette for god kvalitet for alle barn, at fellesskapets midler og foreldrebetaling brukes på barna, og at ansatte sikres gode lønns- og arbeidsvilkår. Disse medlemmer mener en gjennomgang bør sees i sammenheng med vedtaket om å gjennomgå tilsynsordningen for private barnehager. En gjennomgang bør også se på hvordan små og ideelle barnehager kan sikres bedre vilkår når arbeidet med å utarbeide et lovmessig skille mellom kommersielle og ideelle barnehager er ferdig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå finansieringssystemet for private og kommunale barnehager med sikte på å ivareta de små og ideelle barnehagene og en mangfoldig barnehagesektor.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at kommunene får adgang til å stille samme krav til private og offentlige barnehager.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at barnehager er et viktig tilbud til landets barnefamilier og finansieres gjennom store offentlige overføringer. Disse medlemmer mener derfor det er nødvendig med et lovverk som sikrer at offentlige tilskudd til barnehagedrift skal gå til dette, og ikke til utbytte til private.

Disse medlemmer mener det er store svakheter i dagens finansieringssystem, der særlig små barnehager opplever økonomisk uforutsigbarhet og økonomisk press, og der et økende antall kjøpes opp av kommersielle kjeder.

Disse medlemmer mener det er behov for å styrke kommunen som barnehagemyndighet og muligheten for å styre dimensjoneringen av barnehageplasser i kommunen. Derfor mener disse medlemmer at innføring av meldeplikt for selgere av private barnehager, samt forkjøpsrett for kommunene, vil sikre bedre styring av tilbudet i tråd med lokale behov og prioriteringer. Disse medlemmer viser til at det allerede er kommuner som i forbindelse med salg av tomter til private barnehageeiere har avtalefestet en slik forkjøpsrett.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet deler forslagsstillernes bekymring for utviklingen i sektoren og målsettingen om å opprettholde et mangfold av barnehager samt sikre at offentlig finansiering går til barnas beste og ikke skal være gjenstand for økonomisk spekulasjon. Disse medlemmer mener det er viktig at barnehagene reelt er en del av lokalsamfunnet, der foreldre og folkevalgte skal kunne kjenne barnehagens ledelse, styre og drift. Disse medlemmer ønsker derfor ikke en utvikling der en stadig større andel av barnehagesektoren eies av kommersielle konsern.

Disse medlemmer er bekymret for at innføringen av en ny bemannings- og pedagognorm vil føre til flere oppkjøp dersom reformene ikke fullfinansieres, og dermed forsterke tendensen med større eierkonsentrasjon i sektoren.

Disse medlemmer vil understreke behovet for en bedre regulering og forvaltning av barnehagesektoren for å sikre omfang, kvalitet og at offentlige tilskudd kommer barna i barnehagene til gode. Utfordringen skyldes, etter disse medlemmers oppfatning, derfor heller uforutsigbarhet som følge av svakhetene i finansieringssystemet og statlig underfinansiering enn ulike eierformer.

Disse medlemmer støtter opp under ideell sektor og mener ikke-kommersielle og ideelle drivere av barnehager er gode og viktige supplement til det offentlige tjenestetilbudet. Disse medlemmer viser forøvrig til Innst. 114 S (2017–2018) og medlemmene fra Senterpartiets merknader og forslag i den innstillingen.

Disse medlemmer viser for øvrig til den pågående helhetlige gjennomgangen av regelverket for private barnehager og vil ut over forslaget om meldeplikt og forkjøpsrett, avvente oppfølgingen av denne gjennomgangen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det er lett å glemme de mange tiårene med mangelfull barnehagedekning, der foreldre og barn var prisgitt usikre og uformelle barnepassordninger i privat regi. I 2018 er det femten år siden barnehageforliket der Sosialistisk Venstreparti, sammen med Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, gav startskuddet for det som skulle bli den største velferds- og utdanningsreformen i nyere tid – en historisk barnehagesatsing som på få år ble gjennomført under den rød-grønne regjeringen. Barn fikk lovfestet rett til barnehageplass, og det ble bygget tusenvis av nye kommunale og private barnehager som sikret full barnehagedekning over hele landet. De offentlige bevilgningene til barnehageformål økte reelt med 19 mrd. kroner fra 2003 til 2011. Innføring av en individuell rett til plass og gode statlige stimuleringsordninger var drivkraften bak å øke tempoet i barnehageutbyggingen. Prisreduksjon gjennom innføringen av maksimalpris i foreldrebetalingen førte til at flere familier har råd til barnehageplass. I tidsrommet fra innføringen av en maksimalpris og fram til 2013 gikk foreldrebetalingen reelt ned 37,5 pst., før den begynte å øke igjen under de borgerlige.

Dette medlem vil vise til at den formidable satsingen siden barnehageforliket i 2003 har resultert i at ni av ti barn i dag går i barnehage, om lag 77 500 flere barn har fått plass, 97 pst. av alle femåringer har barnehageerfaring før skolestart, og over 30 000 flere er ansatt i barnehagene. Barnehageutviklingen har endret samfunnet og gitt oss en ny felles barndomsarena for de aller fleste barn. Barnehagen spiller en stadig større rolle – både i det enkelte barns liv, for familiene deres og for samfunnet rundt.

Ved siden av hjemmet er barnehagen vår tids viktigste barndomsarena. Barnehagetilbudet er ikke lenger bare et privat anliggende for å dekke et omsorgsbehov for en liten gruppe barnefamilier med yrkesaktive mødre. Det er, etter dette medlems syn, viktig å understreke at barnehagen, i likhet med skolen, er gitt et stort samfunnsoppdrag, og at dette ligger til grunn for at barnehagene i hovedsak er fullfinansiert av det offentlige. Å forvalte fellesskapets penger er et stort ansvar. Dette medlem er derfor bekymret for den økende kommersialiseringen av barnehagesektoren, som svekker mangfoldet, utfordrer tilliten til at fellesskapets penger blir brukt i tråd med formålet, og setter på prøve lokale og nasjonale barnehagemyndigheters evne til å ivareta barnas, foreldrenes, og samfunnets interesser på en god måte.

Dette medlem vil vise til at private aktører alltid har vært pådrivere i barnehagesektoren. Også på 70-tallet var om lag halvparten av barnehagene private. Den største endringen er derfor ikke mellom eierformen offentlig og privat men at de private går fra å ha ulik eierform (ulike former for ideelt eierskap) til å bli mer kommersielle (aksjeselskap, store konsern). Tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at stadig flere av de private barnehagene blir kommersielle, og av disse er det stadig flere som blir aksjeselskap. Tallene viser også at halvparten av barna som går i private barnehager, går i barnehager eid av de fire største selskapene innen barnehage. De viser også at barnehagene blir stadig større, det vil si flere barn per barnehage. Alle de fire store barnehageselskapene er med på Kapitals liste over Norges 500 største bedrifter. Noen har internasjonale oppkjøpsfond blant eierne, fordi barnehager har blitt lønnsomme spekulasjonsobjekter. Dette medlem har merket seg at til tross for harde angrep fra høyresiden, Private barnehagers landsforbund (PBL) og andre representanter for de store kommersielle eierinteressene mot politiske partier som mener at barnehageloven må forhindre privat profitt, har også regjeringen det siste året måttet innrømme at de ser behovet for strammere regulering.

Også blant velgerne er det skepsis mot kommersielle aktører i barnehagesektoren. En meningsmåling fra Sentio, utført i 2017 på oppdrag fra avisa Klassekampen, viser at 61 pst. av velgerne er imot at kommersielle eiere tar ut privat profitt fra skattefinansierte sykehjem og barnehager. I en meningsmåling utført av det samme byrået på oppdrag fra samme avis i 2018 er 68 pst. av befolkningen helt eller delvis enige i at det bør bli vanskeligere for private selskaper å ta ut profitt fra drift av offentlige velferdstjenester som sykehjem, barnevern og barnehager. En meningsmåling utført av Ipsos for Manifest Tankesmie i 2016 viste at 88 pst. av velgerne som hadde tatt standpunkt, ville begrense kommersielle selskapers mulighet til å hente ut privat profitt fra blant annet barnehager.

Dette medlem vil dessuten vise til at både KS og Virke i sine høringsnotater til komiteens høring i saken støtter flere av forslagene som fremmes av representanter fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt. Virke mener forslagene vil gi mulighet for å utvikle et bredt barnehagetilbud i kommunene og viser til bekymring for at kommersiell drift går på bekostning av ideelle drivere innenfor barnehagesektoren. KS skriver at flere av forslagene gir økte muligheter for lokaldemokratisk styring og kontroll av barnehagesektoren. Dette medlem er glad for at flere og flere støtter og ser behovet for sterkere styring og regulering, og mener at dette vil bidra til å ivareta og utvikle et mangfoldig og likeverdig barnehagetilbud for alle.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for opptrapping av offentlig og ideelt eierskap og drift for å sikre at barnehagene drives av offentlige eller ideelle aktører.

«Stortinget ber regjeringen innføre, eller fremme nødvendige forslag for å innføre, et krav om at når en barnehage selges, må ny eier søke om tilskudd på nytt.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer i tillegg følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innføre meldeplikt og forkjøpsrett for kommunen ved salg av barnehager og fremme forslag til eventuelle nødvendige lovendringer for å innføre slik rett og plikt.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at kommunene får adgang til å stille samme krav til private og offentlige barnehager.

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen legge fram sak om innføring av meldeplikt og forkjøpsrett for kommunen ved salg av barnehager, inkludert en vurdering opp mot EØS-avtalens bestemmelser, og fremme forslag til eventuelle nødvendige lovendringer.

Forslag fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen innføre meldeplikt og forkjøpsrett for kommunen ved salg av barnehager og fremme forslag til eventuelle nødvendige lovendringer for å innføre slik rett og plikt.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for opptrapping av offentlig og ideelt eierskap og drift for å sikre at barnehagene drives av offentlige eller ideelle aktører.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen innføre, eller fremme nødvendige forslag for å innføre, et krav om at når en barnehage selges, må ny eier søke om tilskudd på nytt.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti.

Komiteen viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget ber regjeringen gjennomgå finansieringssystemet for private og kommunale barnehager med sikte på å ivareta de små og ideelle barnehagene og en mangfoldig barnehagesektor.

Oslo, i utdannings- og forskningskomiteen, den 13. november 2018

Roy Steffensen

leder og ordfører

VEDLEGG**Brev fra Kunnskapsdepartementet v/statsråd Jan Tore Sanner til utdanning- og forskningskomiteen, datert 25. juni 2018****Svar på representantforslag 8:231 S (2017-2018) om en mangfoldig barnehagesektor der pengene går til barnas beste**

Jeg viser til representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Bjørnar Moxnes om en mangfoldig barnehagesektor der pengene går til barnas beste.

Barnehagene er i dag en sentral del av hverdagen for i nesten 300 000 barn. Siden barnehageforliket i 2003 hvor et bredt politisk flertall gikk inn for full barnehagedekning, har det vært en enorm utbygging av barnehager. Denne utbyggingen hadde ikke vært mulig uten et samarbeid mellom offentlig og privat sektor. I selve forliket var det også enighet om at de private barnehagene måtte ha en sentral rolle. Det brede barnehageforliket resulterte i full barnehagedekning og en mye bedre hverdag for småbarnsfamilier, samt en bedre mulighet for håndtering av fulltidsjobb for småbarnsforeldre. Vi har også fått et verdifullt mangfold innen barnehagesektoren. Det gir foreldre større mulighet til å velge, og skaper rom for læring og innovasjon i barnehagesektoren.

De senere årene har vi fokusert mer på kvalitetsutviklingen i barnehagene. Gjennom ny rammeplan, skjerpet krav til antall barnehagelærere og innføring av bemanningsnorm blir det strengere nasjonale minstekrav til kvaliteten i barnehagene. De private aktørene har, i tillegg til kapasitet, bidratt med mangfold gjennom ulike pedagogiske tilnærminger, tema-barnehager og inkludering av flere fagmiljøer. Foreldreundersøkelsen viser at foreldrene er fornøyde med private barnehager.

Samtidig har vi et ansvar for å videreutvikle barnehagetilbudet. Barnehagesektoren er mer eller mindre ferdig utbygget, og vi ser en utvikling hvor noen kjeder får økt markedsandel og høy avkastning. Vi har også sett tilfeller av salg av barnehager hvor det kan se ut som om salgsgevinstene er svært høye.

Jeg er opptatt av at vi skal ha et godt regelverk for barnehagesektoren, og at dette må bygge på oppdatert kunnskapsgrunnlag om utviklingen i sektoren. I vinter bestilte derfor Kunnskapsdepartementet to rapporter fra Telemarksforskning og BDO. Vi har akkurat mottatt rapportene, og de viser at regelverket ikke er tilpasset den utviklingen som har vært, for eksempel med fremveksten av større konserner. Enkelte av faktorene i regelverket og tilskuddsordningene som ble laget i 2003 for å sikre en storstilt utbygging av barnehager, bidrar nå til store overskudd og gevinster ved salg av barneha-

ger. Jeg mener vi må se på regelverket i lys av blant annet disse rapportene og vurdere hvordan vi kan sikre et bedre rammeverk som gir god kvalitet og mangfold i barnehagesektoren, og der vi sikrer bedre kontroll med offentlige midler.

Samtidig er det flere innstramminger i regelverket som allerede er vedtatt. Rapporten fra BDO viser at en del barnehager har lavere bemanning og dermed øker sine overskudd. Allerede fra 1. august vil vi sikre at offentlige penger i større grad kommer barna til gode når vi strammer inn kravet til andelen barnehagelærere og innfører et nasjonalt minstekrav til bemanning.

Departementet skal også følge opp anmodningsvedtakene fra Stortinget som kom i forbindelse med behandlingen av representantforslagene fra SV om profittfrie barnehager, jf. Dokument 8:43 S (2016-2017) og Innst. 283 S (2016-2017) og Dokument 8:18 S (2017-2018) og Innst. 114 S (2017-2018). I anmodningsvedtakene ber Stortinget bl.a. regjeringen om å "vurdere om barnehagers rett til etablering og utvidelser bør endres for å ivareta mangfoldet av aktører, og komme tilbake til Stortinget med dette på egnet måte".

Vi må ha et regelverk for tilskudd og kontroll som sikrer gode og trygge barnehager, der barna får utvikle og utfolde seg. Det må også være transparente systemer med tillit i befolkningen. Jeg har derfor allerede varslet at vi vil gjøre en helhetlig gjennomgang av regelverket for private barnehager. Da vil vi også gjøre vurderinger i tråd anmodningsvedtakene som nevnt over. I dette arbeidet vil det også være naturlig å vurdere ulike tiltak som gjelder kommunens styringsmuligheter av barnehagesektoren. Det er imidlertid viktig at vi ser eventuelle regelverksendringer i sammenheng, slik at vi kan skape forutsigbarhet og utforme et regelverk som fungerer godt som helhet.

